

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม “เยาวชนคนเก่ง : อาสาสมัครช่วยเหลือ
นักท่องเที่ยว” เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ มีแนวทางการดำเนินการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน
คือ

- ขั้นตอนที่ 1 การสำรวจข้อมูลพื้นฐานเพื่อการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม
- ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมใช้วิธีการประชุมเชิงปฏิบัติการ
- ขั้นตอนที่ 3 การประเมินคุณภาพหลักสูตร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นกลุ่มเดียวกับกลุ่มประชากร โดยผู้วิจัย
ได้แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นคณะครูอาจารย์ของโรงเรียนเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์
จำนวน 92 คน บุคลากรทางการศึกษาของเทศบาลจำนวน 16 คน ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกทั้งหมด
ในขณะที่กลุ่มสถานประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวจำนวน 24 คน ผู้วิจัยใช้การสุ่มแบบบังเอิญ
(Accidental Sampling) รวมทั้งสิ้น 132 กลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยสามารถแบ่งออกได้ตามขั้นตอนการวิจัยดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสำรวจข้อมูลพื้นฐานเพื่อการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม โดย
ศึกษาจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ 2 แหล่งคือ

1. แหล่งข้อมูลเชิงเอกสาร ได้แก่ นโยบายการท่องเที่ยวชาติเนื้อหาสาระความรู้
ทางด้านการท่องเที่ยวจังหวัดกาฬสินธุ์ หลักการสร้างเสริมจิตสาธารณะ หลักการจิตบริการ การสร้าง
จิตสำนึกรักบ้านเกิด และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ

2. แหล่งข้อมูลจากการสำรวจความคิดเห็น ได้แก่ ข้อคำถามต่าง ๆ เพื่อการพัฒนา
หลักสูตรฝึกอบรม โดยดำเนินการดังนี้

2.1 การศึกษาแนวทาง นโยบายการท่องเที่ยวชาติ เนื้อหาสาระความรู้ทางด้านการท่องเที่ยวจังหวัดกาฬสินธุ์ หลักการสร้างเสริมจิตสาธารณะ หลักการจิตบริการ การสร้างจิตสำนึกรักบ้านเกิด เพื่อการพัฒนาหลักสูตร

2.2 วิเคราะห์แนวทาง นโยบายการท่องเที่ยวชาติ เนื้อหาสาระความรู้ทางด้านการท่องเที่ยวจังหวัดกาฬสินธุ์ หลักการสร้างเสริมจิตสาธารณะ หลักการจิตบริการ การสร้างจิตสำนึกรักบ้านเกิด เพื่อการเตรียมการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

2.3 การสำรวจความคิดเห็นด้านแนวโน้ม ทิศทางการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ตำรวจท่องเที่ยว ครู ผู้ปกครองนักเรียน เป็นต้นและทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

2.4 การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ จากกลุ่มผู้ร่วมพัฒนาหลักสูตรได้แก่ ผู้วิจัย คณะครู ชุมชน ตามหัวข้อ ดังนี้

ครั้งที่ 1 ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายการท่องเที่ยวชาติ เนื้อหาสาระความรู้ทางด้านการท่องเที่ยวจังหวัดกาฬสินธุ์ หลักการสร้างเสริมจิตสาธารณะ หลักการจิตบริการ การสร้างจิตสำนึกรักบ้านเกิด

ครั้งที่ 2 เรื่อง สาระสำคัญ ประเด็นการพัฒนาหลักสูตร แนวโน้ม ทิศทางของหลักสูตรฝึกอบรมที่จะพัฒนา

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมใช้วิธีการประชุมเชิงปฏิบัติการ ตามขั้นตอนดังนี้

ครั้งที่ 1 เรื่องขั้นตอน กระบวนการวิธีการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

ครั้งที่ 2 เรื่อง กิจกรรมการสร้างความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม ได้แก่ การเลือกสรร คัดสรร วิเคราะห์และสังเคราะห์

ครั้งที่ 3 เรื่องการจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมโดยการนำนโยบายการท่องเที่ยวชาติ เนื้อหาสาระความรู้ทางด้านการท่องเที่ยวจังหวัดกาฬสินธุ์ หลักการสร้างเสริมจิตสาธารณะ หลักการจิตบริการ การสร้างจิตสำนึกรักบ้านเกิด

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินคุณภาพหลักสูตร

สำหรับวิธีการประเมินคุณภาพหลักสูตรนั้นผู้วิจัยใช้วิธีการประเมินคุณภาพหลักสูตรโดยวิธีการการประเมินความสอดคล้องของหลักสูตรจากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อการสำรวจข้อมูลพื้นฐาน เป็นแบบสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับ

1. แนวโน้ม ทิศทางการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยว
2. เนื้อหา สาระ องค์ความรู้ที่จำเป็นสำหรับเยาวชนคนเก่ง : อาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยว ในด้าน นโยบายการท่องเที่ยวชาติ เนื้อหาสาระความรู้ทางด้านการท่องเที่ยวจังหวัดกาฬสินธุ์ หลักการสร้างเสริมจิตสาธารณะ หลักการจิตบริการ การสร้างจิตสำนึกรักบ้านเกิด

3. เนื้อหา สาระหรือองค์ความรู้เพิ่มเติมที่เยาวชนคนเก่ง : อาสาสมัครช่วยเหลือ
นักท่องเที่ยวควรมี ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสารภาษาต่างประเทศ ความสามารถทาง
ด้านการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ความสามารถในการแจ้งเหตุต่าง ๆ เป็นต้น

แบ่งออกเป็น 4 ตอนดังนี้คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะ
เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับแนวโน้ม ทิศทาง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม มี
ลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก
ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 การศึกษาเนื้อหา สาระ องค์ความรู้ที่จำเป็นสำหรับเยาวชนคนเก่ง :
อาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยว ในด้าน นโยบายการท่องเที่ยวชาติ เนื้อหาสาระความรู้ทาง
ด้านการท่องเที่ยวจังหวัดกาฬสินธุ์ หลักการสร้างเสริมจิตสาธารณะ หลักการจิตบริการ การสร้าง
จิตสำนึกรักบ้านเกิดมีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ คือ
มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 การศึกษา เนื้อหา สาระหรือองค์ความรู้เพิ่มเติมที่เยาวชนคนเก่ง:
อาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยวควรมี ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสารภาษาต่างประเทศ
ความสามารถทางด้านการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ความสามารถในการแจ้งเหตุต่าง ๆ เป็นต้น

วิธีการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือซึ่งเป็นแบบสำรวจความคิดเห็น ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมและวิธีการ
สร้างเครื่องมือ

2. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานทางด้าน นโยบายการท่องเที่ยวชาติ เนื้อหาสาระความรู้
ทางด้านการท่องเที่ยวจังหวัดกาฬสินธุ์ หลักการสร้างเสริมจิตสาธารณะ หลักการจิตบริการ การสร้าง
จิตสำนึกรักบ้านเกิด

3. การศึกษา เนื้อหา สาระหรือองค์ความรู้เพิ่มเติมที่เยาวชนคนเก่ง : อาสาสมัคร
ช่วยเหลือนักท่องเที่ยวควรมี ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสารภาษาต่างประเทศ ความสามารถ
ทางด้านการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ความสามารถในการแจ้งเหตุต่าง ๆ เป็นต้น

4. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาเรียบเรียงประเด็นและกำหนดเป็นกรอบ
โครงสร้างของเครื่องมือ โดยขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ

5. สร้างแบบสำรวจความคิดเห็น (แบบสอบถาม) ตามขอบข่ายและเนื้อหาที่กำหนด
ไว้ โดยครอบคลุมกรอบแนวคิดและขอบเขตการวิจัย

6. นำเครื่องมือที่ได้รับการพัฒนาแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อการพิจารณาและนำมา
ปรับปรุง

7. นำเครื่องมือที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองใช้เพื่อ
การตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม จำนวน 30 ชุด กับกลุ่มตัวอย่างที่ใกล้เคียงกับกลุ่ม
ตัวอย่างจริง ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93

8. นำเครื่องมือที่ได้รับการปรับปรุงแล้วไปใช้เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามทั้งหมดที่เก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างมาตรวจสอบความสมบูรณ์และลงรหัสข้อมูล เพื่อทำการแจกแจงความถี่ข้อมูลและวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ได้ดำเนินการดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง
2. เป็นข้อมูลเกี่ยวกับแนวโน้ม ทิศทางการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เสนอเป็นตารางประกอบความเรียง
3. เป็นข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาสาระ องค์ความรู้ที่จำเป็นสำหรับเยาวชนคนเก่ง : อาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยว ในด้าน นโยบายการท่องเที่ยวชาติ เนื้อหาสาระความรู้ทางด้านการท่องเที่ยวจังหวัดกาฬสินธุ์ หลักการสร้างเสริมจิตสาธารณะ หลักการจิตบริการ การสร้างจิตสำนึกรักบ้านเกิดมีวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เสนอเป็นตารางประกอบความเรียง
4. เนื้อหา สาระหรือองค์ความรู้เพิ่มเติมที่เยาวชนคนเก่ง: อาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยวควรมี ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสารภาษาต่างประเทศ ความสามารถทางด้านการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ความสามารถในการแจ้งเหตุต่าง ๆ เป็นต้นวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลหลายวิธีขึ้นอยู่กับขั้นตอนต่าง ๆ ข้างต้นสามารถสรุปถึงการศึกษาในแต่ละขั้นตอนของการดำเนินการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม “เยาวชนคนเก่ง : อาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยว” เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยทั้ง 3 ขั้นตอน

ขั้นตอน	วัตถุประสงค์ การวิจัย	คำถาม การวิจัย	วิธี การศึกษา	แหล่งข้อมูล	ผลที่ได้รับ/ ดัชนี
1. การศึกษา ข้อมูลพื้นฐาน เพื่อการพัฒนา หลักสูตร ฝึกอบรม	- เพื่อเก็บรวบรวม ข้อมูลพื้นฐานเพื่อ การพัฒนา หลักสูตร - หาแนวทาง การประยุกต์ นโยบาย ท่องเที่ยวชาติ จิต สาธารณะ จิต บริการ และ จิตสำนึกรักบ้าน เกิดมาพัฒนา หลักสูตร	- มีเนื้อหาอะไร และแนวทาง อย่างไร ใน การพัฒนา หลักสูตร ฝึกอบรม	- การศึกษา เอกสารและ งานวิจัยที่ เกี่ยวข้องกับ การพัฒนา หลักสูตร - การสำรวจ ข้อมูลเพื่อ การพัฒนา หลักสูตร ฝึกอบรม	- ตำรา เอกสาร บทความและ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (จากบทที่ 2) - นักท่องเที่ยว - ครูและบุคลากร ทางการศึกษา - ผู้ปกครอง	ได้ข้อมูลเพื่อ นำไปสู่ ขั้นตอน การพัฒนา หลักสูตร ฝึกอบรม
2. การพัฒนา หลักสูตร ฝึกอบรม	- เพื่อพัฒนา หลักสูตรฝึกอบรม	- เนื้อหาสาระ การเรียนรู้ที่ เหมาะสมสำหรับ การพัฒนาหลัก สูตรหลักสูตรฝึก อบรมประกอบ ด้วยอะไรบ้าง	- การ วิเคราะห์ เอกสาร - การประชุม ปรึกษาหารือ กับกลุ่ม วิทยากรและ ผู้เชี่ยวชาญ	- ตำราและงาน วิจัยที่เกี่ยวข้อง (จากบทที่ 2) - ผลลัพธ์การเรียนรู้	ได้หลักสูตร ฝึกอบรมที่ พร้อมรับ การประเมิน คุณภาพ หลักสูตร
3. การประเมิน หลักสูตร ฝึกอบรม	- เพื่อประเมิน หลักสูตรฝึกอบรม	- หลักสูตรฝึกที่ พัฒนาขึ้นมีคุณ ภาพและตรงกับ ความต้องการ การที่ แท้จริงเพียงไร	- การประเมิน ความสอดคล้องของ หลักสูตร	- หลักสูตรที่ พัฒนาขึ้นเพื่อใช้ใน การอบรม	ได้หลักสูตร ฝึกอบรมที่มี ประสิทธิภาพ และพร้อมใช้ งาน